

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAUPĒ, MEI 16, 1889.

“TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1836, MEI 1889.”

He Panuitanga ki nga Tangata e whai Take ana ki te Whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e tu ai te Kooti hei whakawa i o ratou take.

NA, he Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihi whenua e mau nei i te rarangi tuarua, ka whakawakia a te 5 o nga ra o Hune, 1889, o te Kooti Whakawa Whenua Maori ki Whanganui. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana mo ana whenua me haere ki reira.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tiwhikete ki te hunga i kitea tona tika e te Kooti: heoi ano, he tino whakaotinga tena: e kore rawa e tika kia peke mai tetahi tangata ki muri. Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruuri ki te Tari Ruri a te Kooti i Whanganui.

NA TE RIKIHANA,
Kai Rehita.

Tari Kooti Whenua Maori
Whanganui, Aperira 17, 1889.

Name.	Ko nga ingoa o nga kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.	Name.	Ko nga ingoa o nga kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.
1	Pita Te Rahui, Werahiko, A t e r e a, Ihaka Te Iringa (518)	Tupapanui, e tata ana ki Manga-whero ki uta	Koia enei nga rohe; ki maringi ko Hukarua, ka rere ki te tonga whaka te rawhiti ki Tuahu (he awa), haere i taua awa ki tona maringitanga ki Manga-whero, ki Wairere (he awa), ka haere i roto i Wairere, ka piki i te hiwi ka heke ki te matapuna o Waiwiri (he awa), ka haere i roto i taua awa tae noa ki Mangaetoroa, ka haere i roto i Mangaetoroa, ki te rohe o Waimarino Poraka, a ka haere i roto i taua rohe tae noa ki te timatanga mai.	3	Arama Tinirau, M e r e a i n a, Rauangina, H a m i T e Riaki, Tohi-ora Pirato, Pauro Tuta-awha (575)	Parae o - M a n u - whiri, i te takiwa o Murimotu	hueluiti, te wahi i timata ai. Nga rohe ka timata i te puau a Mangaehueluiti, haere tonu i roto i taua awa ki te matapuna ki te kohatu o Ruapehu, ka whati ki te rato, ka mau ki te raina o Rangataua, haere i runga i taua raina ka mau ki Pukotiti, haere i te awa o Mangaehuehenui, ka tutaki ki te puau o Mangaehuehenui, ki te timatanga.
2	Reone Te Mau-ngarua, Hi-mu Materoa, me etahi atu (539)	Te Waia-kake, i te takiwa o Murimotu	Nga rohe ka timata i te puau o Mangaehueluiti, ka rere whakautu o taua awa tae noa ki te kopounga o taua awa, eke noa ki te kohatu i te take o Ruapehu, ka whati ki te hauauru ka tae atu ki te kopounga o Mangaehuehuraahi, tutaki atu ki te raina o Rangataua Poraka; ka rere tonu i runga i taua raina a tae noa ki te puau o Manga-	4	Aropeta Haero-tuterangi, Tarihira Kereti, Morika Te Whare (609)	Mangaetoroa, i te takiwa o Whanganui	Nga rohe ka timata i te puau o Waiwiri, ka haere i roto i taua awa, Toromiro, Kai-po, Waiwhakata, ka whati ki te tonga, Otununu, Karangata, Potaeurumanu, (te hibi), ka tu ki Mangaetoroa, te puau o Ruanga; ka haere i roto i taua awa, Tauwhare, Aratopitopi, tae noa ki Makirikiri, ka haere i taua awa, Maamakaanga. Te Kieke, Rukautao, Kapupapa; ka heke, Te Makaka, ka tapou ki te awa o Kaikaka, ka haere i roto i taua awa ka tu ki Mangaetoroa, Tawhitihiti, ka tutaki ki te puau o Waiwiri, te timatanga mai.
5	Arama Tinirau, Hoka Kihirangi, Paata Hine-uru, Metera Te Urumotu (634)			5		Pohatunui, i te takiwa o Whanganui	Nga rohe ka timata i te puau o Pohatunui, ka rere i roto i taua awa ki te matapuna, ka eke ki Koroki; rere tonu ki Haututu; ka whati, haere i runga i te oru raina o Ahuahu, i te matapuna o Waipapa, tae noa ki te pakarutanga o taua awa ki Rerepo, haere i roto i Rerepo tae noa ki te puau o taua awa ki Whanganui, ka whati, ka rere i Whanganui, ka ahu ki uta ka tutaki ano ki te timatanga ki Pohatunui, Whanganui.

Naama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa ioki	Nga rohe.	Naama.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai kia ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
6	Mereaina Rauangina, Te Miratana Te Maero, Paata Hinemuru, Kererite Hokowhitu, Winiata Puhaki, Hami Te Riaki, Wirihana Ngamanako, Makuini, Kihirangi, Pauro Tutawaha (661)	Te Whakaluki, i te takiwa o Murimotu	Nga rohe ka timata i Otu-piko, ka rere ki te mata-puna o Huiatabi, ka haero i roto i taua awa ki Piki-wahine, ka tae ki te awa o Turakina, ara ki te puau o Kaimatawi, ka whati; ka ahu whakauta ki te awa o Hinetewai, ka tutaki ki te oru raina o Murimotu, ka whati ki te rato; ka tutaki ki Otu-piko, ki te wahi i timata ai.	22	Te Ata Mihipeka, Brana Tamakore (569)	Mihi Peka ..	Puketarata.
				23	Te Rangiwahakarua Tautahi (576)	Wiremu Pakau	Waimarino.
				24	Te Rangiwahakarua Tautahi (577)	Wiremu Pakau	Abuahu.
				25	Te Rangiwahakarua Tautahi (578)	Wiremu Pakau	Whakaihukawa
				26	Te Rangiwahakarua Tautahi (579)	Wiremu Pakau	Ngaporo.
				27	Te Rangiwahakarua Tautahi (580)	Wiremu Pakau	Taumatamahoe
				28	Te Hanea Kawana (581)	Waipouri Te Makomako	Wharekauae.
				29	Waraima Te Anga-oterangi (590)	Pikaka ..	Waipu.
7	Mere Paerua (681)	Te Riwai, i te takiwa o Turakina	Nga rohe o te whenua kei roto i te mapi.	30	Waraima Te Anga-oterangi (591)	Ramari Tahua	Waipu.
				31	Te Rauna Kurareia (605)	Arihia Kurareia	Whakaihukawa
				32	Te Rauna Kurareia (606)	Arihia Kurareia	Urewera.
				33	Te Nui Te Koau (607)	Rawiri Te Rangihohokia	Whakaihukawa
				34	Te Nui Te Koau (608)	Rawiri Te Rangihohokia	Marakowhai.
				35	Heremaia Te Wheoro (610)	Paura Te Rangikatatu	Whakaihukawa
				36	Mita Karaka Tapa (612)	Heroria Te Rehe	Otiti.
				37	Hori Kerei Paipai (629)	Kawana Paipai	Orimakatea; ara, te Tekihana 145, Okotuku.
				38	Henare Tahau (640)	Ngawaka Farau	Mangatiponaki te rato.
				39	Henare Tahau (641)	Parai Tahuaio	Mangatiponaki te rato. Tekihana 419, Wairoa.

PANUITANGA.

Tari o te Kooti Whenua Maori, Whanganui, Aperira 17, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, kei te nohoanga o tenei Kooti ki Whanganui, a te 5 o nga ra o Hune, 1889, te whakawakia ai te take o nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, ki nga pihi whenua a nga tangata kua mate, e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuarua, ko nga pihi whenua kei te rarangi tuatoru. Meho-mea kua tuititihia pukapuka Wira te tangata mate i tona oranga ma te Kaitono e kawe mai taua Wira ki te Kooti.

NA TE RIKIHANA, Kai Rehita.

Naama.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai kia ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.	Naama.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai kia ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
1	Tauria Papanui (497)	Te Moana Tuauriuri	Taumatamahoe	40	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (612)	Te Pikikotuku	Te Ngauae.
2	Rimitiri Kahukura, Tatika Kahukura, Moepuke Iringarangi (499)	Pouri Kuramate	Te Pungarehu.	41	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (613)	Te Pikikotuku	Te Ngauae.
3	Hori Kerei Paipai (500)	Neweka Tira ..	Kaiwhaki.	42	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (614)	Te Pikikotuku	Kaharoa Nama 3.
4	Hori Kerei Paipai (501)	Neweka Tira ..	Tauwhare.	43	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (615)	Te Pikikotuku	Rangitatau Nama 1b.
5	Enereta Te Rangiotu (509)	Kooro Te One..	Tekihana Nama 148, Sandon.	44	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (616)	Te Pikikotuku	Mangapapa Nama 1c.
6	Whakaepa Maria (522)	Tahuriterangi Te Kura	Raetihi.	45	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (617)	Te Pikikotuku	Ararewa.
7	Whakaepa Maria (523)	Kahukura Te Huia	Raetihi.	46	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (618)	Te Pikikotuku	Arabaunui.
8	Whakaepa Maria (524)	Kahukura Te Huia	Ngapakihii.	47	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (619)	Te Pikikotuku	Oruaanga.
9	Hataraka Tautahi (531)	Hare Tipene Whakapae	Karaka C.	48	Waitere Rangitauru, Ngamaro Te Rawahoro, Taniwha Ruahoata (620)	Te Pikikotuku	Makowhai.
10	Wiremu Kauika (540)	Te Kuru Paretauhinu	Oruaanga.	49	Rora Hakarua, Ariki Takarangi (655)	Ariki Korako ..	Pukewhakapu.
11	Wiremu Kauika (541)	Te Kuru Paretauhinu	Ararewa.	50	Kirihona Rupuha (666)	Ngaraho Rupuha	Pukewhakapu Nama 3.
12	Wiremu Kauika (542)	Te Kuru Paretauhinu	Mangapapa Nama 1c.	51	Winiata Te Kakahi (659)	Wairaka ..	Waimarino.
13	Hamiora Te Hunga-oterangi (543)	Haira Te Kotuku	Otiti.	52	Ngahu Breni, Pipi Tahaurangi, Makere Te Ruru (665)	Tamehana Makohu	Pukewhakapu Nama 4.
14	Mata Hotete (554) ..	Hipirini Topia	Taumatamahoe	53	Pita Ngaihi, Wiremu Matiu Ngaihi (677)	Hoani Ngaihi ..	Takahangapou-namu.
15	Mata Hotete (555) ..	Hipirini Topia	Ngaporo.				
16	Mata Hotete (556) ..	Hipirini Topia	Whakaihukawa				
17	Te Peehi Te Opetini (563)	Patena Te Paki-otewaru	Ngapakihii.				
18	Te Peehi Te Opetini (564)	Patena Te Paki-otewaru	Raetihi.				
19	Te Peehi Te Opetini (565)	Patena Te Paki-otewaru	Urewera.				
20	Te Peehi Te Opetini (566)	Patena Te Paki-otewaru	Waimarino.				
21	Maanae Rangihuatau (567)	Te Waka Raukura	Taumatamahoe				

Naama.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.	Naama.	Ko nga ingoa o nga tangata i tono kia wahia te whenua.	Te ingoa o te whenua i tonoa kia roherohea.	Te Takiwa.
54	Rewi Maitu (679)	Maraea Uruhia (Maraea Hurahia)	Mangatiponaki te rawhiti.	8	Hamiora R. Kaioroto, Te Keepa Tahukunutia, me etahi atu (486); Himu Materoa, me etahi atu (502); Mereana Tahana (559)	Whakaihuhaka	Whanganui ki Uta.
55	Maata Tarehu, Pehimana Tarupeka (498)	Wiremu Tauwhiro	Ona Taonga.	9	Himu Materoa, me etahi atu (568); Arama Tinirau, Metera Te Urumotu, me etahi atu (613)	Ngapakihiki	Tuhua
56	Neta Te Wheoro (601)	Paiura Te Rangikatatu	Ona Taonga.	10	Mita Karaka Tapa, Rewi Maitu, me etahi atu (614)	Waipakura	Whanganui.

Mo etahi Piihi Whenua kia wahia i runga i nga tikanga o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886 me 1888."

Tari o te Kooti Whenua Maori, Whanganui, Aperira 17, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko a te nohoanga o tenei Kooti ki Whanganui, i te Takiwa o Whanganui, a te 5 o nga ra o Hune, 1889, te whakarangona ai nga tono a nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, kia roherohea nga whenua i roto i nga Karauna Karaati e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua, ko te Takiwa kei te rarangi tuatoru.

NA TE RIKIHANA, Kai Rehita.

Naama.	Ko nga ingoa o nga tangata i tono kia wahia te whenua.	Te ingoa o te whenua i tonoa kia roherohea.	Te Takiwa.	Naama.	Ko nga ingoa o nga tangata i tono kia wahia te whenua.	Te ingoa o te whenua i tonoa kia roherohea.	Te Takiwa.
1	Henri Te Rairi (484)	Te Maire	Mangawhero.	15	Wirihana Ngamanako, Mereana Rauangina (663)	Pohonuiatane Nama 2	Turakina.
2	Komene Papanui, Rarikenā, me etahi atu; te wahi mo Ngatihuehoro (485)	Parapara Nama 2	Mangawhero.	16	Aperahama Tahumuia-rangi, Ngahiraka Rongohikaua (664)	Pukewhakapu Nama 4	Murimotu.
3	Takarangi Mete Kingi, Karehana Tahau (495)	Kaiwhaiki	Whanganui.	17	Ropata Te Kiri, Kiriona Rupuha, Hoani Rupuha (680)	Pukewhakapu Nama 3	Murimotu.
4	Maata Tarehu, Pehimana Tarupeka, me etahi atu (503)	Mangawhero iti Manumanu	Mangawhero.				
5	Ngawai Hineuru Tutawhiri (527); Taiawa Te Ope (528)	Manungakaretu Nama 4B	Murimotu.				
6	Pauro Tutawaha; Hami Te Riaki, Hori Hinaki, Makuini, Akapita Te Ahitoto (529)	Murimotu Nama 5	Murimotu.				
7	Mereana Tahana (558)	Taumatamahoe	Whanganui ki Uta.				

"TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1886," ME "TURE WHAKAPUMAU TAKE TIKA 1886."

He Panuitanga ki nga tangata e whai take ana ki te whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e tu ai te Kooti hei Whakawa i etahi Take whakauru.

NA, he Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, kia whakaurua o ratou ingoa ki te rarangi ingoa i roto i te Karauna Karaati, Memoriara rauci, mo te piihi whenua e mau nei i te rarangi tuarua, ka whakawakia a te 5 o nga ra o Hune, 1889, e te Kooti Whakawa Whenua Maori ki Whanganui. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana mo tana whenua me haere ki reira.

NA TE RIKIHANA, Kai Rehita.

Tari o te Kooti Whenua Maori, Whanganui, Aperira 17, 1889.

Naama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua.	Te takiwa.	Te Ingoa o te Tiati nana i whakatau i mua.	Te ra o tera whakataunga.	Te ahua o te Pukapuka whakamahara take.
1	Miriama Weta Awahina, me etahi atu (8-303)	Upokongaro	Whanganui	Te Mete (T. H. Smith)	Hauere 21, 1867	He Karauna Karaati.
2	Aperahama Tipae, me era atu tangata tekau ma rua (8-356); Hamiora Te Hungaoterangi, Teieteti Te Rangimatakeo, Teoti Te Rangiuatakeo (389)	Ruatangata	Turakina	Te Mete (T. H. Smith)	Hauere 28, 1867	He Karauna Karaati.
3	Teieteti Te Rangimatakeo, Hamiora Te Hungaoterangi (8-388); Te Hungaoterangi, Teieteti Te Rangimatakeo, Wiimu Te Ahuru, Teoti Te Rangimatakeo, Keepa Puataata, Raihana Takapa (8-801); Reremoana Tohikura, Tarau Marumaru (802); Teieteti Te Rangimatakeo ma (803, 910)	Rapaki	Turakina	Te Mete (T. H. Smith)	Hune 21, 1867	He Karauna Karaati.

Name.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua.	Te takiwa.	Te Ingoa o te Tiati mana i whakatahi i mua.	Te ra o tara whakataunga.	Te ahua o te Pukapuka whakamahara take.
4	Heremoama, Tolukana, Rakapa Ngalm (8 777)	Te Puru ..	Turakina ..	Te Mete (T. H. Smith)	Pepuere 7, 1868	He Karauna Karaati.
5	Teiaki Te Raangiatakeo, Teoti Te Rangimatakeo, Raikania Takapa (8 804, 909)	Te Uaua ..	Turakina ..	Te Mete (T. H. Smith)	Hunone 6, 1870	He Karauna Karaati.
6	Te Pechi Te Opetini, Ateera Tai-whati, Toitaruna (157, 336); Te-tini Te Waibo, Pita Te Rakoi-waho, Tioro Hupine (349); Ihaka Peima, Rota Takurangi (358); Mita Karaka Tapa (616)	Waipakura	Whanganui	Te Mete (T. H. Smith)	Hannere 21, 1867	He Karauna Karaati.
7	Rewi Matiu (269)	Te Kumuti	Whangaeu	Te Mete (T. H. Smith)	Hannere 19, 1869	He Karauna Karaati.
8	Te Pechi te Opetini, Ateera Tai-whati, Toitaruna (337)	Upokongaro	Whanganui	Te Mete (T. H. Smith)	Hannere 21, 1867	He Karauna Karaati.
9	Hainona te Iki (350)	Rakaatana	Whangaeu	Te Mete (T. H. Smith)	Hepetema 30, 1869	He Karauna Karaati.
10	Honare Haereteterangi (376); Honare Haereteterangi, Tahana Arapeta, Aperahama Rake (615)	Riri a Te Hore Nama 3	Putiki ..	Te Mete (T. H. Smith)	Harae 17, 1867	He Karauna Karaati.
11	Mere Ngatapu, Anihira Enehi (444)	Te Maire ..	Mangawhero	Te Mete (T. H. Smith)	Hepetema 12, 1871	He Karauna Karaati.

"Te Ture Arai i nga Hoko Tahae, 1881." Te Ture Whakaitika 1883 i te Ture Arai Hoko Tahae, 1881."

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana, Mei 9, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki Rawene, Hokianga, a te 30 o nga ra o Mei, 1889, hei uini i nga ritenga o nga keehi e mau ana i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakaha ana ki enei hoko, me haere ki reira whakaatu ai i a ratou whakaha.

NA TE HAMANA, Rehita.

KUPU APITI.

T.Cr. 88, 13, R. 2083. He pukapuka hoko i tuhia i te 30 o nga ra o Mei, 1888, na George Thomas raua ko Rakana Wi Kaitana kia Andrew Stewart, i te taha ki waenganui o Rota Nama 23, i te taha ki waenganui whaka te Tonga o Rota Nama 23, te taha Tonga o Rota Nama 20, te taha ki waenganui o Rota Nama 20, te taha ki te Tuaraki o Rota Nama 20, i te Parahi o Ahipara.

T.Cr. 89, 37, R. 3056. He pukapuka hoko i tuhia i te 18 o nga ra o Aperira, 1889, na Wana Tana, ki a Bernard George Howe, i Putoetoe Nama 14 Poraka, 2,770 nga eka.

T.Cr. 89, 38, R. 3057. He pukapuka hoko i tuhia i te 29 o nga ra o Maehe, 1889, na Keremena raua ko Taipari ki a Annie Yates, i o raua paanga ki Whangakea Poraka.

T.Cr. 89, 40, R. 3059. He Mokete, i tuhia i te 9 o nga ra o Mei, 1889, mo tetahi whenua ko Tuwhakino, te ingoa, kei Ohacawai, i Moketia e Heta Te Haana kia William Aitken.

T.Cr. 89, 44, R. 3060. He Rihi, i tuhia i te 29 o nga ra o Maehe, 1889, mo tetahi whenua ko "Whakaaho Nama 2," te ingoa, kei Te Tahoko, Hokianga, i Rihihia e Hone Takerei Tawhai, Ani Tawhai, Anihira Kahutaha Tawhai, me Hone Mohi Tawhai ki a George Glover.

T.Cr. 89, 45, R. 3061. He Hoko, i tuhia i te 7 o nga ra o Hurae, 1881, mo tetahi whenua ko Ketotangariki, te ingoa, kei Mangakahia, i hokona e Hemi Paraea, Timoti Tu, Wirenu Pou, Hapakuku Moetara, Pene Kahi, Toi Taimona, Karahi, Kauere, Rawiri Hokianga, Inoka Kauere, Eperu Kauere, Kahu Te Whata, Pahemata Mei, Haimona Tui Pehiriri, Hiku Ngaia, Rawinia Hiku, me Nopera Whitinga, ki a John Bryers.

"Te Ture arai i nga Hoko Tahae, 1881," me "Te Ture Whakaitika 1888 i te Ture arai Hoko Tahae, 1881."

Tari o te Kooti Whenua Maori, Poneke, Mei 15, 1889.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki te Tari Kooti Whenua Maori, i Poneke, a te 30 o nga ra o Mei, 1889, a te 10 o nga hura i te ata hei niui i nga ritenga o te keehi e mau ana i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakaha ana ki aua hoko, me haere ki reira whakaatu ai i a ratou whakaha.

NA PIRIHONA, Kai Rehita.

KUPU APITI.

POLHILL'S GULLY, TERIONA 22 ME TERIONA I O PORAKA XV. 89, 65; He Rihi i tuhia i te 17 o nga ra o Aperira, 1889 na Ahipene Marangai, ki a William Adams.

MUAPOKO A.

89, 66; He Mokete i tuhia i te tahi o nga ra o Maehe, 1889, na Eruini Te Marau kia Hohepa Taitoa me Teira Te Ngarama.

HE PUKAPUKA REO MAORI.

KO nga tatau korero whakapapa a te Maori, me nga karakia o nehe, a nga Tohunga mo nga waka katoa i u mai ki Aotea-roa nei; kua oti te tau ki te Perehi, a e hokona ana i te Whare tau Pukapuka a te Kawanatanga i Werengitana.

I whitu hereni me te hikipene mo te pukapuka kotahi. Ki te mea ka tukua mai te moni, ka tukua atu te Pukapuka ki te hunga e tono mai ana.

NA HORI TITIPERE, Kai ta Pukapuka a te Kawanatanga.

PANUITANGA.

HE whakaatu tenei kia mohiotia ai kua oti nga "Ture Whenua Maori" o te Paremete o tenei tau te perehi ki te reo Maori ki te reo Pakelha, a kua oti ana reo e rua te whakarapopoto ki roto ki te pukapuka kotahi. Ko te utu kotahi hereni mo te pukapuka kotahi. Ko nga ingoa enei o nga Ture kei roto i tana pukapuka:

"Te Ture whakakore i te Ture Reiti Whenua Karauna, Whenua Maori."

"Te Ture Whenua Maori."

"Te Ture Whakaitika i te Ture Kooti Whenua Maori, 1886."

"Te Ture Whakaitika 1888 i te Ture Arai mo te Hoko tahae i nga Whenua Maori."

"Te Ture Whakahaere i nga Whenua Tuturu o nga Maori."

"Te Ture mo Mokau-Mohakatino."

"Te Ture Whakaritenga, Whakaatanga Take Maori."

"Te Ture Karaati mo nga Hawhe-Kaihe o te Waipounamu," me nga

"Te Ture Whenua Maori o te tau 1886," ko taua utu ano, ara kotahi hereni, a ka tukua atu nga pukapuka o aua Ture i roto i te meera ki nga kainga o nga tangata e tono mai ana kia tukua atu etahi ma ratou ina tae mai te moni utu e tika ana, me tuku pane kuini mai, noti o te poutapeta ranei te tukua ana roto i te meera.

NA HORI TITIPERE.

Tari Perehi Pukapuka, Poneke, Oketopa 30, 1888.